

Na rokovanie vlády SR
Dňa 5. mája 2021
K materiálu č. 4939/2021
K bodu č. 7

STANOVISKO

návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 460)

I.

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 460) predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky podľa § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení zákona č. 399/2015 Z. z. minister zdravotníctva Slovenskej republiky Vladimír Lengvarský.

II.

Cieľom predloženého poslaneckého návrhu zákona je vyriešenie troch okruhov problémov v súčasnom znení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“):

1. otázku ústavne konformného výkladu ustanovenia § 58 ods. 5 zákona, týkajúceho sa vylúčenia náhrady škody a ušlého zisku,
2. otázku možnosti povoľovania výnimiek z opatrení podľa § 12 a § 48 ods. 4 zákona,
3. otázku odôvodňovania vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „Úrad verejného zdravotníctva“) a regionálnych úradov verejného zdravotníctva vydaných podľa § 59b zákona.

V otázke ustanovenia § 58 ods. 5 zákona týkajúceho sa vylúčenia náhrady škody a ušlého zisku sa navrhuje upraviť toto ustanovenie takým spôsobom, aby nevyvolávalo pochybnosti o tom, že sa má vykladať ústavne konformným spôsobom. V záujme odstránenia interpretačných pochybností a nastolenia právnej istoty v danej veci sa navrhuje do zákona doplniť, že vylúčenie náhrady škody a ušlého zisku sa netýka náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

V otázke individuálnych výnimiek z nariadenia opatrení podľa § 12 alebo § 48 ods. 4 zákona sa navrhuje upraviť základný zákonný rámec pre ich povoľovanie a zrušovanie. Zákon explicitne nerieši, či z opatrení nariadených prostredníctvom všeobecne záväzných právnych predpisov podľa § 59b ods. 1 je alebo nie je možné povoľovať výnimky a tieto výnimky zrušovať. V snahe odstrániť vyššie uvedenú pochybnosť a dosiahnuť interpretačnú jednoznačnosť znenia zákona sa navrhuje do zákona doplniť explicitné zmocnenie na povoľovanie a rušenie výnimiek podľa § 12 a § 48 ods. 4 zákona.

Vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva a regionálneho úradu verejného zdravotníctva vydané podľa § 59b ods. 1 nemusia byť nijako odôvodnené, pretože nie sú všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktorých návrh vrátane dôvodovej správy sa zverejňuje v pripomienkovom konaní, ani individuálnymi správnymi aktami, ktoré musia obsahovať odôvodnenie ako jednu zo svojich náležitostí. Opatrenia ukladané týmito vyhláškami pritom zasahujú do základných práv a slobôd a ukladajú fyzickým osobám a právnickým osobám povinnosti a obmedzenia zásadného charakteru. Je preto v záujme zrozumiteľnosti týchto všeobecne záväzných právnych predpisov aby boli odôvodnené, aby bol jasný a jednoznačný ich zmysel, aby bolo zrejmé, akým spôsobom sa majú vykladať a aby boli zrozumiteľné adresátom právnej úpravy. Vzhľadom na vyššie uvedené sa navrhuje doplniť do zákona povinnosť uviesť odôvodnenia týchto vyhlášok ako ich prílohu.

Poslanecký návrh bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania v dňoch od 30. 3. 2021 do 9. 4. 2021. Z celkového počtu pripomienok (8 pripomienok) bola od povinne pripomienkujúcich subjektov uplatnená 1 zásadná pripomienka (Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky).

Pripomienka Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky:
Všeobecne:

Zásadne žiadame v zákone č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov doplnenie pôsobnosti MŠVVaŠ SR ako orgánu verejného zdravotníctva a funkcie hlavného školského hygienika ako vedúceho hygienika rezortu. Konkrétne žiadame nasledovné úpravy: 1. V § 3 ods. 1 sa za písmeno f) vkladá nové písmeno g), ktoré znie: „g) Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“),“. Doterajšie písmeno g) sa označuje ako písmeno h). 2. V § 3 ods. 2 písm. a) sa slová „až f)“ nahrádzajú slovami „až g)“. 3. V § 3 ods. 2 písm. b) sa slová „až f)“ nahrádzajú slovami „až g)“, čiarka na konci sa nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „vedúci hygienik rezortu na ministerstve školstva sa označuje ako hlavný školský hygienik,“. 4. V § 3 ods. 2 písm. c), § 7 ods. 1 úvodnej vete a § 52 ods. 1 písm. o) sa slová „až g)“ nahrádzajú slovami „až h)“. 5. V § 56 ods. 5 a § 57 ods. 40 sa slová „až g)“ nahrádzajú slovami „až f) a h)“. Odôvodnenie: Pozícia hlavného školského hygienika sa v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie a vyhláseného núdzového stavu v súvislosti s ohrozením zdravia a života v dôsledku pandémie spojenej s výskytom a šírením vírusu COVID-19 ukázala ako mimoriadne dôležitá a nevyhnutná pre zabezpečenie bezpečnej prevádzky škôl a školských zariadení pri koordinovaní všetkých potrebných opatrení k zamedzeniu šírenia a výskytu vírusu COVID-19, rovnako ako aj potreba pôsobností MŠVVaŠ SR na úseku verejného zdravotníctva. V tejto súvislosti je pozícia hlavného školského hygienika a s ním spojený rozsah právomocí MŠVVaŠ SR v oblasti ochrany zdravia a života na školách a v školských zariadeniach nevyhnutná a potrebná aj po skončení núdzového stavu a mimoriadnej situácie, kedy bude

naďalej potrebné zabezpečovať podrobnejšiu a cielenejšiu pozornosť a opatrenia hlavného školského hygienika s cieľom udržiavať bezpečné a zdravé prostredie pre deti a žiakov všetkých druhov škôl a školských zariadení, a tak dosiahnuť trvalo udržateľnú bezpečnú prevádzku škôl a školských zariadení, ako aj pripravenosť rezortu školstva na ďalšie prípadne hrozby v oblasti zdravia. Túto pripomienku MŠVVaŠ SR považuje za zásadnú.

Ministerstvo zdravotníctva SR odporúča návrh **neakceptovať**, nakoľko predmetná pripomienka je nad rámec predloženého poslaneckého návrhu zákona.

Ministerstvo zdravotníctva SR je toho názoru, že doplnenie funkcie hlavného školského hygienika ako vedúceho hygienika rezortu je neopodstatnené. V rámci rezortu je však dôležité vytvoriť pozíciu verejného zdravotníka, resp. úseku, ktorý by zastrelil problematiku ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia u detí vo všetkých oblastiach, tak ako je to uvedené v predmetnej pripomienke. Nie je potrebné rozširovať orgány verejného zdravotníctva, dôležité je skôr posilňovať a optimalizovať sieť úradov verejného zdravotníctva vo všetkých oblastiach pre čo najúčinnnejšiu ochranu a podporu zdravia.

Ministerstvo zdravotníctva SR odporúča vláde Slovenskej republiky, aby s predloženým poslaneckým návrhom zákona **po zohľadnení pripomienok uvedených v časti IV. tohto stanoviska vyslovila súhlas.**

III.

Poslanecký návrh zákona bol predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky 3. mája 2021. Sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky vysloviť s predloženým návrhom zákona súhlas s pripomienkami uvedenými v časti IV. tohto stanoviska.

IV.

Návrh

stanovisko vlády Slovenskej republiky

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 460)

Vláda Slovenskej republiky **súhlasí** s návrhom skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 460) a uplatňuje k nemu nasledujúce pripomienky:

K úvodnej vete čl. I

Do úvodnej vety článku I je potrebné vložiť novelu, a to „zákon č. 131/2010 Z. z.“.

K čl. I

K bodu 1

-Navrhujeme vyjadriť znenie odseku 5 v úplnom znení, nakoľko je pozastavená účinnosť uvedeného ustanovenia na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 318/2020 Z. z., ako aj v súvislosti s pripomienkou k čl. II k ustanoveniu o účinnosti, ktorú navrhujeme posunúť na neskorší dátum.

-V poznámke pod čiarou k odkazu 67a je potrebné vypustiť slovo „Napríklad“.

K bodu 2

Vzhľadom na pripomienku k bodu 3 odporúčame vypustiť novelizačný bod 2.

K bodu 3

K novému odseku 6

Navrhujeme odsek 6 vypustiť. Ide zrejme o reakciu na Nález Ústavného súdu ČR Pl. ÚS 106/20 zo 16. februára 2021. Uvedené odôvodnenie sa takto nepublikuje ani v prípade zákonov. Takáto „paušálna“ povinnosť publikácie odôvodnenia bude značne znížovať reakcieschopnosť Úradu verejného zdravotníctva SR v prípadoch naliehavej potreby prijatia nových opatrení (nová nebezpečná mutácia vírusu a pod.). Aj v zmysle vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu ČR Pl. ÚS 106/20 nie je nevyhnutné vždy trvať na formalizovanej podobe dôvodovej správy, Ústavný súd ČR len poukazuje na potrebu/povinnosť normotvorcu mať dôvody, ktoré ho viedli k prijatiu právnej úpravy k dispozícii a byť pripravený ich ústavnému súdu predložiť v konaní o kontrole ústavnosti... (* zo znenia citovaného nálezu Ústavného súdu ČR je zrejme, že reaguje na stav, kedy vláda ČR v konaní o kontrole ústavnosti Ústavnému súdu ČR vôbec nezaslala konkrétne argumenty k dôvodom prijatia právnej úpravy...). Rovnako nie je možné v často časovo obmedzenom priestore pre prípravu opatrení proti nebezpečným ochoreniam/vírusom vždy pripraviť formálnu dôvodovú správu s doložkami vplyvov.

K bodu 3

K novému odseku 7

Navrhujeme odsek 7 vypustiť. Možnosť upraviť podmienky a postup pri povoľovaní a zrušovaní výnimiek podzákonným predpisom „naráža“ na článok 2 ods. 2 Ústavy SR – povinnosť orgánov verejnej moci konať len na základe zákona a v jeho medziach, orgán verejnej moci si tak nemôže „sám“ stanoviť procesný postup, ani podmienky rozhodovania.

Vzhľadom k vyššie uvedeným pripomienkam k odsekom 6 a 7 navrhujeme vypustiť celý novelizačný bod 2.

K čl. II

Ustanovenie o účinnosti odporúčame posunúť na neskorší termín.

V Bratislave 4. mája 2021